

GREGORII ARIMINENSIS OESA
LECTURA SUPER PRIMUM ET SECUNDUM
SENTENTIARUM

EDIDERUNT

A. DAMASUS TRAPP OSA, VENICIO MARCOLINO,
MANUEL SANTOS-NOYA

TOMUS II
SUPER PRIMUM

(DIST 7–17)

ELABORAVERT: VENICIO MARCOLINO, MANUEL SANTOS-NOYA,
WALTER SIMON, VOLKER WENDLAND

WALTER DE GRUYTER · BERLIN · NEW YORK

1982

INDEX GENERALIS

Vorwort. Heiko A. Oberman	V
-------------------------------------	---

DISTINCTIO 7

QUAESTIO 1: Utrum essentia divina sit potentia seu principium generandi filium	1
--	---

ARTICULUS 1

Opinio Petri Aureoli	2
Contra opinionem Petri Aureoli	4
<i>Additio 41</i>	6
Ad rationes Petri Aureoli	8
<i>Additio 42</i>	11
<i>Additio 43</i>	14

ARTICULUS 2

Opiniones diversae	14
Conclusiones tres contra opiniones	16
Prima conclusio probatur	16
Secunda conclusio probatur	17
<i>Additio 44</i>	18
Tertia conclusio probatur	21
Ad rationes opinionum	22
Ad argumenta principalia	24

DISTINCTIO 8

QUAESTIO 1: Utrum in deo summe simplici sit aliqua distinctio vel pluralitas perfectionum attributalium praeveniens actualiter omnem operationem intellectus	25
--	----

ARTICULUS 1

Opinio Scoti	26
<i>Additio 45</i>	27
<i>Additio 46</i>	28
Recapitulatio interpretativa opinionis Scoti	29

ARTICULUS 2

Conclusiones duae contra Scotum	32
Prima conclusio probatur	32

Secunda conclusio probatur	37
Secunda conclusio probatur auctoritatibus, additionaliter (= <i>Additio 47</i>)	41
Ad rationes pro opinione Scoti	43
Ad rationes pro opinione Scoti, additionaliter (= <i>Additio 47a</i>)	48
Ad rationem principalem	66
<i>Additio 47b</i>	67

QUAESTIO 2 ADDITIONALIS: Utrum perfectiones attributales distinguantur

ratione (= <i>Additio 48</i>)	67
Distinctiones praeviae	69
Conclusiones tres	71

QUAESTIO 2: Utrum perfectiones attributales distinguantur ratione 75

ARTICULUS 1

Distinctio de distinguere ratione	76
Conclusio negativa probatur	76
<i>Additio 49</i>	77
<i>Additio 50</i>	78
Obiectiones	81
<i>Additio 51</i>	82
Ad obiectiones	83
<i>Additio 52</i>	84

ARTICULUS 2

Quod attributa distinguantur rationibus	88
Opinio Petri Lombardi	89
Obiectiones	91
Ad obiectiones	91
Dubia tria (= <i>Additio 53</i>)	93
Ad dubia (= <i>Additio 53</i>)	94

ARTICULUS 3

Distinctio de praedicari in quid	95
De praedicatione attributorum in quid	96
<i>Additio 54</i>	97

ARTICULUS 4

De attributo abstracto et concreto	100
--	-----

QUAESTIO 3: Utrum cum divina simplicitate sit compossibile deum esse rem alicuius generis vel praedicamenti 102

<i>Additio 55</i>	102
-----------------------------	-----

ARTICULUS 1

Opinio prima	103
<i>Additio 56</i>	106
Impugnatio primae opinionis	107
<i>Additio 57</i>	109
Ad auctoritates et rationes pro prima opinione	110
<i>Additio 58</i>	111
<i>Additio 59</i>	112
<i>Additio 60</i>	115
<i>Additio 61</i>	116
Contra opinionem Scoti	117
<i>Additio 62</i>	118
Ad rationes Scoti	119
<i>Additio 63</i>	119
<i>Additio 64</i>	121
Opinio Thomae	121
<i>Additio 65</i>	121
Contra opinionem Thomae	121
Opinio Petri Aureoli (= <i>Additio 66</i>)	122
Contra opinionem Petri Aureoli (= <i>Additio 66</i>)	123
Responsio propria	124

ARTICULUS 2

Quod deus non sit in genere, probatur diversimode	124
<i>Additio 67</i>	125
<i>Additio 68</i>	127
Opinio propria	128
Ad rationes aliorum	132
<i>Additio 69</i>	133
<i>Additio 70</i>	135
<i>Additio 71</i>	135
Ad rationes principales	139

DISTINCTIO 9

QUAESTIO 1: Utrum aliquo modo pater sit prior filio	142
---	-----

ARTICULUS 1

De modis prioritatis	143
<i>Additio 72</i>	145

ARTICULUS 2

Conclusiones duae	148
Prima conclusio probatur	148
Impugnatio opinionis Scoti	149
Secunda conclusio probatur	150

Opinio Scoti	150
Contra opinionem Scoti	151
Ad rationes principales	155

DISTINCTIO 10

QUAESTIO 1: Utrum voluntas divina sit principium productivum spiritus sancti	159
--	-----

ARTICULUS 1

Solutio negativa de quaesito	160
Rationes contrariae Scoti et Ockham	160
Ad rationes Scoti et Ockham	161

ARTICULUS 2

Distinctiones praeviae (= <i>Additio 73</i>)	162
Opinio Scoti	164
Conclusiones Scoti probantur	164
Conclusiones tres contra opinionem Scoti	167
Prima conclusio probatur	167
Secunda conclusio probatur	170
Tertia conclusio probatur	171
Ad rationes Scoti	173
Ad rationes principales	175

DISTINCTIO 11

QUAESTIO 1: Utrum, si spiritus sanctus non procederet a filio, non distingueretur ab eo	177
---	-----

ARTICULUS 1

Opinio quorundam doctorum	178
Contra opinionem	179
<i>Additio 74</i>	179
Responsio propria	183
<i>Additio 75</i>	184
Ad rationes alterius opinionis	185

ARTICULUS 2

Opiniones diversae	185
Opinio propria	186

DISTINCTIO 12

QUAESTIO 1: Utrum pater et filius sint unum principium spirans spiritum sanctum	190
Opiniones diversae cum refutatione	190
Opinio propria	193

DISTINCTIO 13

QUAESTIO 1: Utrum processio spiritus sancti, id est spiratio, sit generatio . . .	197
Opiniones diversae cum refutatione	198
Opinio propria	199

DISTINCTIO 14–16

QUAESTIO 1: Utrum spiritus sanctus, scilicet tertia in trinitate persona et cum patre et filio unus substantialiter deus, mittatur vel detur creaturae rationali, vel non ipse sed tantum dona eius	201
---	-----

ARTICULUS 1

Conclusiones quattuor	202
Prima conclusio probatur	202
Secunda conclusio probatur	204
Tertia conclusio probatur	205
Corollarium contra aliquos modernos	206
Quarta conclusio probatur	207

ARTICULUS 2

Argumenta contra dicta in primo articulo	207
<i>Additio 76</i>	208
Ad argumenta	209
<i>Additio 77</i>	210
Ad rationes principales	214

DISTINCTIO 17

QUAESTIO 1: Utrum sit possibile aliquem meritorie deum diligere non habendo in se habitum caritatis creatae infusum	215
---	-----

ARTICULUS 1

Opinio Petri Lombardi	216
Contra opinionem Petri Lombardi	217
<i>Additio 78</i>	217
Ad auctoritates allegatas pro Petro Lombardo	219

ARTICULUS 2

Distinctio praevia	220
Conclusiones tres	222
Prima conclusio probatur	222
<i>Additio 79</i>	223
<i>Additio 80</i>	223
Obiectiones contra primam conclusionem	226
<i>Additio 81</i>	226
Ad obiectiones	228

<i>Additio 82</i>	228
<i>Additio 83</i>	230
<i>Additio 84</i>	234
Secunda conclusio probatur	234
<i>Additio 85</i>	237
Obiectiones contra secundam conclusionem	238
<i>Additio 86</i>	238
Ad obiectiones	240
<i>Additio 87</i>	240
Tertia conclusio probatur	244
Obiectio contra tertiam conclusionem	246
<i>Additio 88</i>	246
Ad obiectionem	247
<i>Additio 89</i>	248

QUAESTIO 2: Utrum aliqua forma corporalis augeatur seu intendatur continue sive utrum aliqua augmentatio intensiva formae corporalis sit motus con- tinuus	250
--	-----

ARTICULUS 1

Quod possibile sit aliquam formam intendi continue	252
Instantiae et solutiones	253
Obiectiones contra praedicta	255
Ad obiectiones	257

ARTICULUS 2

Distinctiones praeviae	260
<i>Additio 90</i>	262
An de facto sit dare primum vel ultimum instans, conclusiones octo	262
An absolute per divinam potentiam sit dare ultimum vel primum instans, con- clusiones quinque	266
Obiectiones contra ultimas conclusiones	268
Ad obiectiones contra ultimas conclusiones	270
Obiectiones contra priores conclusiones	273
<i>Additio 91</i>	275
<i>Additio 92</i>	276
Ad obiectiones contra priores conclusiones	279
<i>Additio 93</i>	283
<i>Additio 94</i>	285

ARTICULUS 3

De maximo et minimo, conclusiones quattuor	289
Obiectiones contra praedicta	296
<i>Additio 95</i>	298
Ad obiectiones	301
<i>Additio 96</i>	303

<i>Additio 97</i>	306
<i>Additio 98</i>	312
ARTICULUS 4	
Conclusiones tres	313
Conclusiones probantur	313
<i>Additio 99</i>	313
<i>Additio 100</i>	314
ARTICULUS 5 ADDITIONALIS	
Dubia contra praemissa (= <i>Additio 101</i>)	314
Ad dubia (= <i>Additio 102</i>)	317
Ad rationes principales quaestionis	321
QUAESTIO 3: Utrum forma corporalis intendatur per depurationem a contrario et remittatur per admixtionem contrarii	
	326
ARTICULUS 1	
Opinio Simplicii	327
Contra opinionem Simplicii	327
ARTICULUS 2	
Utrum contraria possint naturaliter esse simul in eodem subiecto	331
Conclusio negativa probatur rationibus	331
Conclusio negativa probatur auctoritatibus	336
Utrum de potentia absoluta possint contraria simul esse in eodem subiecto	338
Argumenta pro parte negativa	338
<i>Additio 103</i>	339
Argumenta pro parte positiva	339
Ad argumenta pro parte negativa	340
Ad argumentum pro parte positiva	341
Argumenta contra conclusionem articuli	341
Auctoritates contra conclusionem	344
Obiectiones contra secundam conclusionem (= <i>Additio 104</i>)	346
Ad argumenta contra conclusionem	347
Ad auctoritates contra conclusionem	355
Ad obiectiones contra secundam conclusionem (= <i>Additio 105</i>)	359
Ad rationes principales	364
QUAESTIO 4: Utrum forma corporalis intendatur per acquisitionem novae formae vel partis seu gradus formae eiusdem rationis	
	365
ARTICULUS 1	
Opinio Aegidii Romani	367
Primum argumentum principale contra opinionem Aegidii Romani	369
Primum membrum principalis argumenti	370

Secundum membrum principalis argumenti	372
Secundum et tertium argumentum additionale (= <i>Additio 106</i>)	375
Secundum argumentum principale contra opinionem Aegidii Romani	376
Tertium argumentum principale contra opinionem Aegidii Romani	378
Quartum argumentum principale contra opinionem Aegidii Romani	379
Responsio propria ad articulum	380
Obiectiones contra propriam responsonem	380
Ad obiectiones	381
Ad rationes Aegidii Romani	384
ARTICULUS 2	
Opinio Godefridi et Burlaei	387
Contra opinionem Godefridi et Burlaei	388
<i>Additio 107</i>	390
<i>Additio 108</i>	391
<i>Additio 109</i>	395
Argumenta contra propriam conclusionem	395
<i>Additio 110</i>	397
Ad argumenta contra propriam conclusionem	401
<i>Additio 111</i>	403
<i>Additio 112</i>	408
<i>Additio 113</i>	415
Ad argumenta principalia quaestionis	415
QUAESTIO 5: Utrum caritas possit augeri	
ARTICULUS 1	
Prima conclusio	420
Secunda conclusio	421
Tertia conclusio	423
Quarta conclusio	424
<i>Additio 114</i>	426
ARTICULUS 2	
Dubia duo	427
Prima conclusio primi dubii	427
Secunda conclusio primi dubii	431
<i>Additio 115</i>	431
Obiectiones	431
<i>Additio 116</i>	436
Ad obiectiones	437
<i>Additio 117</i>	438
<i>Additio 118</i>	440
<i>Additio 119</i>	442
<i>Additio 120</i>	447
Conclusiones quattuor secundi dubii	448
Obiectiones	451

Ad obiectiones	453
Ad argumenta principalia quaestionis	458
QUAESTIO 6: Utrum caritas possit augeri seu fieri maior intensive in infinitum	460
Solutio quaestionis per tres conclusiones	462
Prima conclusio probatur	462
Secunda conclusio probatur	463
Tertia conclusio probatur	465
Argumentum contra primam conclusionem	467
Argumenta contra secundam et tertiam conclusionem	468
Ad argumentum contra primam conclusionem	471
Ad argumenta contra secundam et tertiam conclusionem	472
<i>Additio 121</i>	473
Ad argumenta principalia	479